

Zasady (polityka) rachunkowości dla operacji gospodarczych finansowanych i współfinansowanych ze środków unijnych

1. Nie wprowadza się oddzielnego systemu rachunkowości dla operacji dotyczących środków funduszy unijnych. W celu zapewnienia identyfikacji operacji gospodarczych odzwierciedlających pomoc unijną, oraz sposób wprowadzenia do katalogu kosztów kwalifikujących się do współfinansowania ze środków funduszy unijnych ustala się wykaz kont księgi głównej oraz przyjmuje się zasady kwalifikacji zdarzeń.

2. Dla projektów i przedsięwzięć zatwierdzonych do realizacji na podstawie stosownych umów, z funduszy unijnych w zależności od założonych celów lub działań stosuje się następujące zasady ewidencji i rozliczania kosztów:

- 1) Koszty budowy lub ulepszenia środków trwałych (także zakupy środków trwałych);
- 2) Ewidencję kosztów budowy prowadzi się według zasad ogólnych na koncie 08 „Środki trwałe w budowie – nazwa projektu”. Na koncie tym księguje się bieżąco wszystkie poniesione za okres budowy, montażu, przystosowań, koszty zgodne z rzeczowym wykazem nakładów z uwzględnieniem art. 28 ust. 8 ustawy o rachunkowości określającego cenę nabycia lub koszt wytworzenia środków trwałych w budowie. Poniesione w okresie budowy koszty – po jej zakończeniu i przekazaniu do użytkowania wprowadza się do ewidencji środków trwałych według zasad ogólnych;
- 3) Ewidencja środków pieniężnych z UE na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia środków trwałych: prowadzi się na wyodrębnionym rachunku bankowym i zarachowuje do rozliczeń międzyokresowych przychodów;
- 4) Środek trwały sfinansowany częściowo ze środków unijnych amortyzuje się według zasad ogólnych określonych w ustawie o rachunkowości. Zaliczoną do przychodów międzyokresowych kwotę dotacji otrzymanej jako pomoc unijną rozlicza się stopniowo, równoległe do dokonanych odpisów amortyzacyjnych. Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się kwotę obliczoną procentowym udziałem otrzymanej dotacji w finansowaniu wartości początkowej danego środka trwałego.

3. Koszty innych aniżeli budowa lub ulepszenie przedsięwzięć:

1) ewidencjonuje się i rozlicza jako koszty działalności operacyjnej na:

- a) kontach zespołu „4” Koszty wg rodzaju i ich rozliczenie,
- b) kontach zespołu „5” Koszty według typów działalności (np. studia podyplomowe, doradztwo) i ich rozliczenie,
- c) kontach zespołu „7” Przychody i koszty własne działalności.

2) Jeżeli okres trwania umowy o realizację projektu trwa dłużej niż 6 miesięcy, a stopień jej realizacji jest istotny na dzień bilansowy – przychody danego projektu ustala się proporcjonalnie do stopnia zaawansowania (rzeczowego i finansowego) realizacji projektu. Stopień zaawansowania mierzy się faktycznym udziałem kosztów poniesionych w związku z realizacją projektu w całkowitych kosztach realizowanego projektu,

Na dzień bilansowy koszty realizacji projektu bieżącego okresu odnosi na koszt własny działalności objętej finansowaniem/współfinansowaniem funduszy unijnych.

3) Rozliczenie przychodów, odpowiadających tym kosztom, następuje w korespondencji:

- a) z kontami międzyokresowych rozliczeń przychodów (dla kosztów powstałych w związku z realizacją kontraktu i opłaconych wpływem środków na konto UO);
- b) z kontami czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów (dla kosztów powstałych w związku z realizacją kontraktu i przewidzianych do finansowania na podstawie zawartego kontraktu).

4) Otrzymane środki pieniężne z funduszy unijnych na sfinansowanie kosztów (jeżeli umowa przewiduje) ujmuje się pod datą ich wpływu na wyodrębnionym rachunku bankowym – na podstawie wyciągu bankowego oraz ujmowane są na koncie rozliczeń międzyokresowych przychodów (dotyczy to także zaliczek i przedpłat).

4. Finansowanie wydatków ze środków funduszy unijnych:

- 1) finansowanie tych wydatków jest uzależnione od spełnienia kryterium kwalifikowalności kosztów określonych przepisami prawa,
- 2) koszty przedsięwzięć realizowanych przy finansowaniu UE w ramach programów operacyjnych określone są szczegółowymi nakładami określonymi w umowach realizacyjnych,
- 3) dokumentowanie wydatków i kosztów ponoszonych w związku z realizacją umów finansowanych ze środków UE przebiega zgodnie z wytycznymi stanowiącymi element zawieranych umów bądź zaleceniami instytucji wdrażających programy operacyjne finansowane z UE,
- 4) procedury rozliczania kosztów ogólnych w projektach finansowanych przez UE zostały określone w pkt 7, i odstępuje się od zasad rozliczania kosztów ogólnych określonych w pkt 7 w przypadku, gdy zostały one ustalone odrębnie treścią umowy dla danego projektu.

5. Wykaz kont księgi głównej funduszy pomocowych:

- 1) Księga główna funduszy pomocowych obejmuje:
  - a) konto **[135]** – rachunki środków wyodrębnione dla projektów (umów);
  - b) konto **[083] [084] [085] [086]** – środki trwale w budowie;
(w ramach zawartych umów związanych z programami operacyjnymi o charakterze: dydaktycznym 083, 084, naukowo – badawczym 085, 086);
  - c) konto **[523] [505]** – koszty wg rodzajów;
(projekty dydaktyczne 523-01, projekty dydaktyczne o charakterze infrastrukturalnym 523-02, projekty naukowo – badawcze 505-11);
  - d) konto **[710] [715]** – koszt własny działalności objętej finansowaniem funduszy unijnych;
(projekty dydaktyczne 710-3-01-0, projekty dydaktyczne o charakterze infrastrukturalnym 710-3-02-0, projekty naukowo – badawcze – 715-1-11-0);
  - e) konto **[704] [706]** – przychody z funduszy pomocowych;
(projekty dydaktyczne 704-1-01-0, projekty dydaktyczne o charakterze infrastrukturalnym 704-1-10-0, projekty naukowo – badawcze 706-1-01-0, projekty naukowo – badawcze o charakterze infrastrukturalnym 706-1-10-0);
  - f) konto **[844]** – rozliczenia międzyokresowe przychodów funduszy pomocowych – projekty dydaktyczne;
(projekty dydaktyczne 844-1-01-0; projekty dydaktyczne o charakterze infrastrukturalnym 844-1-10-0);
  - g) konto **[846]** – rozliczenia międzyokresowe przychodów z funduszy pomocowych – projekty naukowo – badawcze;
(projekty naukowo - badawcze 846-1-01-0, projekty naukowo – badawcze o charakterze infrastrukturalnym 846-1-10-0).
- 2) Ujęcie analityczne zapisów na kotach zespołu [1] [1nn] pozwala na identyfikację źródeł pochodzenia otrzymanych środków finansowych w podziale na projekty (umowy).
- 3) Ujęcie analityczne zapisów na kontach zespołu [08n] pozwala na identyfikację źródeł pochodzenia otrzymanych środków finansowych oraz ponoszonych nakładów z danego źródła w podziale na projekty (umowy).

4) Ujęcie analityczne zapisów na kontach zespołu [5nn] pozwala na identyfikację źródeł pochodzenia otrzymanych środków finansowych oraz ponoszonych kosztów z danego źródła w podziale na projekty (umowy).

5) Ujęcie analityczne zapisów na kontach zespołu [7] [71n] pozwala na identyfikację źródeł finansowania ponoszonych kosztów w podziale na projekty (umowy).

6) Ujęcie analityczne zapisów na kontach zespołu [7] [70n] pozwala na identyfikację źródeł pochodzenia otrzymanych środków finansowych oraz sumy ponoszonych kosztów z danego źródła w podziale na projekty (umowy).

7) Ujęcie analityczne zapisów na kontach zespołu [8] [84n] pozwala na identyfikację źródeł pochodzenia otrzymanych środków finansowych w podziale na projekty (umowy).”

6. Wykaz kont

1) **Konto [135]** – „Rachunki bankowe wyodrębnione dla projektów”

służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w ramach realizacji zadań (projektów), w tym z funduszy pomocowych i stosownie do wymogów umowy środki wydziela się na odrębnym rachunku bankowym.

Strona Wn konta – ujmuje wpływy środków

Strona Ma konta – ujmuje wypływy środków

2) **Konto [083] [084] [085] [086]** - „Środki trwale w budowie” –

obejmuje nakłady związane z budową, montażem lub ulepszeniem już istniejącego środka trwałego (ogół kosztów poniesionych) do dnia bilansowego lub przyjęcia do użytkowania.

Do kosztów zalicza się także nabycie gotowych (nie wymagających montażu) środków trwałych finansowanych ze środków pomocowych, przyznanych w ramach programów operacyjnych o charakterze: dydaktycznym - 083 084, naukowo-badawczym – 085, 086. Strona Wn konta – ujmuje wszystkie koszty związane z realizowanym aktywem trwałym łącznie z niepodlegającym odliczeniu podatkiem VAT.

Strona Ma konta – ujmuje się przyjęte do użytkowania odrębne obiekty inwentarzowe.

3) **Konto [523] [505]** – „Koszty według typów działalności i ich rozliczenie” –

konto służy do ujęcia kosztów ponoszonych w związku z realizacją zadań objętych umowami finansowanymi w ramach programów operacyjnych o charakterze: dydaktycznym (523-01), dydaktycznym infrastrukturalnym (523-02), naukowo-badawczym (505-11).

Ewidencja szczegółowa prowadzona jest oddzielnie dla każdej umowy i pozwala na identyfikację w szczególności miejsca powstawania kosztu, rodzaju kosztu, źródła finansowania, pozycji w budżecie oraz statusu kosztu.

Strona Wn konta - ujmuje się przeniesienie kosztów zespołu „4”,

Strona Ma konta - obejmuje koszt sprzedanych produktów na konta:

Projekty dydaktyczne 710-3-01-0, projekty dydaktyczne o charakterze infrastrukturalnym przeksięgowanie na konto 710-3-02-0, projekty naukowo – badawcze 715-1-11-0).

4) **Konto [844] [846]** – „Rozliczenia międzyokresowe przychodów – projekty UE” –

służy do ewidencji otrzymanych środków finansowanych na realizację zadań umownych, które będą wykonane w przyszłych okresach sprawozdawczych w ramach programów operacyjnych o charakterze:

(dydaktycznym 844-1-01-0, dydaktycznym infrastrukturalnym 844-1-10-0, naukowo - badawczym 846-1-01-0, naukowo – badawczym infrastrukturalnym 846-1-10-0. Ewidencja analityczna uwzględnia tytuły rozliczeń międzyokresowych według projektów (umów).

Strona Ma konta – obejmuje otrzymane przedpłaty, należne kary, odszkodowania

Strona Wn konta – obejmuje rozliczenia otrzymanych przedpłat tytułem przychodów, kosztów własnych, zwrotów.

7. Procedury rozliczania kosztów ogólnych w projektach finansowanych przez UE

- 1) Przyjmuje się zasadę, iż rozliczanie kosztów pośrednich w ramach umów finansowanych ze środków UE w Uniwersytecie Opolskim następuje w oparciu o ryczałtowy wskaźnik kosztów pośrednich (dalej jako wskaźnik).
- 2) Wielkości ryczałtowego wskaźnika kosztów pośrednich uwzględnia wszystkie koszty pozostające w związku z realizowaną umową, a których nie da się w sposób jednoznaczny przypisać do zadań bezpośrednich realizowanych w ramach umowy (koszty pośrednie/ogólnouczelniane).
- 3) Do kosztów pośrednich UO zalicza się przede wszystkim:
  - a) wynagrodzenia z pochodnymi osób wchodzących w skład władz UO;
  - b) wynagrodzenia personelu obsługowego;
  - c) wynagrodzenia personelu służb finansowych;
  - d) wynagrodzenia personelu utrzymującego porządek;
  - e) koszty rzeczowe (m. in. amortyzacja, materiały biurowe, eksploatacyjne, środki czystości, usługi telekomunikacyjne, usługi komunalne, ochrony osób i mienia, energia elektryczna, ciepła, woda i ścieki, ubezpieczenie, inne).
- 4) W celu obliczenia wskaźnika przyjmuje się za podstawę obliczeń wielkości za ostatni zamknięty okres obrotowy (sprawozdanie zatwierdzone przez Senat UO) w dniu sporządzenia wniosku o współfinansowanie Projektu”.
- 5) Podstawowym źródłem danych do obliczenia wskaźnika jest sprawozdanie F-01s o przychodach, kosztach i wyniku finansowym szkół wyższych.
- 6) W celu określenia wartości poniesionych kosztów w roku poprzedzającym rozpoczęcie Projektu, których wielkości nie zostały analitycznie wykazane w sprawozdaniu F-01s a ich rodzaj został wyszczególnionych w pkt 2) niniejszego dokumentu – dane zaczerpuje się z systemu Finansowo-Księgowego Uniwersytetu Opolskiego oraz Kadrowo-Płacowego Uczelni.
- 7) Procentowa wartość wskaźnika dla danej Umowy stanowi stosunek kosztów pośrednich Uniwersytetu Opolskiego do kosztów bezpośrednich Uniwersytetu Opolskiego ogółem.

8. Szczegółowe zasady ewidencji zdarzeń gospodarczych i księgowych dotyczących realizowanych umów finansowanych z funduszy unijnych

W celu ujednoczenia procesu rejestracji zdarzeń gospodarczych w systemie finansowo-księgowym Uniwersytetu Opolskiego związanych z realizacją umów, finansowanych ze środków UE przestrzega się następujących zasad:

- 1) dla każdego projektu tworzy się odrębny rejestr księgowy;
- 2) uniwersalny schemat budowy kont kosztów układu funkcjonalnego zespołu „5”, w tym dotyczący zakupu i nakładów na środki trwałe w budowie zespołu „08”, zapewniający możliwość kompleksowej obsługi poszczególnych umów (projektów) w zakresie typu działalności, miejsca powstawania kosztu, rodzaju kosztu, źródeł finansowania oraz jego statusu, prezentuje załącznik nr 1 do *Zasad (polityki) rachunkowości UO*.